

תהליך ביצוע עבודת מחקר

0. קריאת ספרות מקדימה במספר שטחים פוטנציאליים
1. בחירת נושא עקרוני
2. סקר ספרות מקיף תוך שימוש במקורות רבים ככל האפשר. (ראה נספח מיוחד). **זהו אחד השלבים החשובים ביותר במחקר.** בלעדיו לא ניתן להעריך את פוטנציאל המחקר או חשיבותו.
3. כתיבת סקר הספרות כמאמר (בין אם יפורסם או לא). סקר הספרות יתאר את המצב העדכני בתיאוריה ובמעשה של נושא המחקר. **על סקר זה להיבדק ולהתעדכן באופן רציף כל עוד עבודת המחקר נמשכת.**
4. התמקדות בנושא מסוים: נושא המיקוד חייב להכיל **מרכיב חדשני** שעוד לא הופיע בספרות. זהו תנאי לקבלת עבודה כתזה ומכאן החשיבות העליונה של סקר הספרות להבנת המצב הקיים.
5. פיתוח מודל לפתרון. המודל ינוסח ע"י השערה הניתנת לבדיקה. במקרה של תואר שלישי, שלב זה כולל כתיבת הצעת מחקר המפרטת את הבעיה ושיטה הפתרון המוצעת. זהו שלב קריטי בלימודי תואר שלישי.
6. בחינת המודל. **זהו שלב קריטי ביותר בעבודה.** אחד הקריטריונים החשובים לבחירת עבודת מחקר הוא האם ניתן לבחון את הפתרון המוצע. הבחינה יכולה להיות תאורטית ע"י הוכחה מתמטית או ע"י בחינה ניסיונית. בחינה ניסיונית יכולה להתבצע באופנים רבים על פי תוכן העבודה. עבודה המפתחת שיטת תכן יכולה להיבדק על ידי בחינתה עם סטודנטים תוך שימוש בשאלונים. עבודה יכולה גם להיבדק על ידי פתרון בעיות דוגמה משכנעות.
7. הסקת מסקנות. המסקנות נובעות מבחינת המודל ולא ממה שרוצים שהמודל יעשה. חשוב להגדיר כמסקנה רק מה שקיבל תיקוף חזק מספיק.
8. כתיבת העבודה. משימה זאת אינה פשוטה כלל. קיימת נטייה לא בריאה לשבת ולכתוב ללא תכנון מוקדם. לעומת זאת, הדרך היעילה ביותר היא להגדיר את המסרים העיקריים של העבודה ולנתח באופן לוגי מה צריכה העבודה לכלול כדי שתבהיר את הרקע המתאים ואת מה שנעשה כדי להביא את הקורא להעריך את מה שנעשה ונבחן.¹ **מבנה העבודה יהיה על פי ההנחיות שבמזכירות לימודי המשך.**
9. העברת סמינר מחלקתי.
10. בחינה ע"י בוחנים (תואר שני) או בחינה אוניברסיטית של התזה (תואר שלישי).
11. כתיבת מאמר מסכם על בסיס העבודה – **מבחינתי סעיף זה הוא בלתי נפרד מחובת הלימוד.** לעיתים מאמר נכתב באופן שונה מחיבור עבודת המחקר (לא רק בגלל שהוא באנגלית) ומצריך עבודה נוספת, יחסית קטנה, לצורך הצגת הנושא לקהל היעד של עיתון המטרה. בתואר שלישי מקובל לכתוב כ- 3 מאמרים.

¹ . שיטה לא רעה כלל אומרת כי ראשית צריך לבחור את התמונות שיוצגו במאמר ולאחר לתאר את הרקע שמוביל להן ואת תוכן.